

Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22050>

Özet

Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i (GRÖ), gebelik süreci boyunca kad?nlar?n deneyimledi?i ve alg?lad??? potansiyel tehlike ve risk düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal bir arac?n Türkçe diline uyarlanması? çalışması? sonucunda ortaya çıkmıştır. Uyarlama çalışması?, Funda Evcili ve Gülsemin Da?lar tarafından 2019 yılında gerçekleştirilmiş? olup, Türk popülasyonunda ölçe?in **geçerlik** ve **güvenirlilik** özelliklerini saptamayı hedeflemiştir. Ölçek, gebelerin sa?lık davranışları, stres düzeyleri ve doğum sonuçları üzerindeki risk algısının etkilerini araştırmada önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçe?in temel amacı, Gebelikte Risk Alg?s? kavramının kültürel ve dilsel olarak geçerli bir ölçümünü sağlamaktır. Elde edilen bulgular, klinisyenlerin ve sa?lık profesyonellerinin gebelerin risk algılarının doğru bir şekilde değerlendirerek, kişiselleştirilmiş bakım ve destek stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Gebelikte Risk Alg?s?, Gebelik, Risk Değerlendirmesi, Uyarlama, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlilik

Yazarlar

Funda Evcili, Gülsemin Da?lar

Amaç

Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, gebelerin kendi gebelik süreçlerine ve fetüsün sa?lığına yönelik algıladıkları risk düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu araç, gebelik takibi ve perinatal dönemde kad?nların psikososyal durumlarını değerlendirmek için kritik öneme sahiptir. Yüksek risk algısı, anksiyete, depresyon ve olumsuz sa?lık davranışları ile ilişkilendirilebildiğinden, ölçek bu potansiyel sorunları erken tespit etme imkanı sunar.

Türkçe uyarlama çalışması'nın (Evcili ve Da?lar, 2019) spesifik amacı, Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i'nin orijinal yapısını Türk kültürüne ve diline uygun hale getirmek, aynı zamanda elde edilen verilerin istatistiksel olarak geçerli ve güvenilir olduğunu kanıtlamaktır. Bu sayede, hemirelik ve kadın sa?lığı alanındaki araştırmacılar için standardize edilmiş bir ölçüm aracı sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, bireyin belirli bir durum (bu durumda gebelik) karışısında potansiyel tehlikenin olasılığını ve bu tehlikenin ciddiyetini öznel olarak değerlendirmesi anlamına gelen **Risk Alg?s?** psikolojik

yap?s?n? ölçmektedir. Gebelikte Risk Alg?s?, sadece t?bbi risk faktörlerini de?il, ayn? zamanda çevresel, sosyal ve psikolojik tehdit alg?lar?n? da kapsar. Bu yap?, genellikle bili?sel ve duygusal bile?enleri içerir; bili?sel bile?en riskin olas?l???n? de?erlendirirken, duygusal bile?en kayg? ve korku tepkilerini yans?t?r.

Ölçe?in alt boyutlar? (e?er varsa, orijinal yap?ya ba?l? olarak), genellikle annenin sa?l???na yönelik riskler ve fetüsün sa?l???na yönelik riskler olmak üzere iki ana alan? kapsamaktadır. Bu ayrılm, gebelerin risk alg?s?n?n odak noktas?n? belirlemede ve müdahale stratejilerini hedeflemede yardımcı olur.

Geçerlik

Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda (2019), ölçe?in Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle **kapsam geçerli?i** (uzman görüşleri ile dil ve kültürel uygunlu?un sa?lanması) ve **yap? geçerli?i** (ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik olarak do?rulanması) incelenir.

Yap? geçerli?ini incelemek için **Faktör Analizi** teknikleri kullan?larak ölçek maddelerinin beklenen teorik faktör yap?s? altında topland??? gösterilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda korundu?unu veya kültürel farklılıklara ba?l? olarak yeniden yap?land?r?ld???n? ortaya koyar. Bu çal??malar, ölçe?in Gebelikte Risk Alg?s? kavram?n? geçerli bir biçimde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, Evcili ve Da?lar (2019) taraf?ndan iç tutarlılık yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in kararl? ve tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. **?ç tutarlılık** katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanarak, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesi belirlenir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve Gebelikte Risk Alg?s? yap?s?n? güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk gebelik popülasyonunda yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu kan?tlam?? ve bu sayede klinik ve ara?tırma ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, Gebelikte Risk Alg?s? Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? incelemek amacıyla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kaç boyutta topland???n? ve bu boyutlar?n teorik olarak beklenen yap?y? temsil edip etmedi?ini belirler. E?er orijinal ölçek

çok boyutlu ise, uyarlama çal??mas?nda genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak orijinal faktör yap?s?n?n Türkçe verilerle ne kadar uyumlu oldu?u test edilir.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?s?sal modelinin Türk örnekleminde kabul edilebilir veya iyi uyum indeksleri sergiledi?ini göstermelidir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve ölçüm yapt??? yap?s?n?n kültürel s?n?rlar ötesinde tutarlı kald???n? i?aret eder.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Psikometrik De?erlendirme Ölçe?i (Öz Bildirim)

Format: Orijinal ölçe?e ba?l? olarak, genellikle 3 ila 5'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r. Derecelendirme seçenekleri, kat?l?mc?n?n risk alg?s?n?n ?iddetini yans?t?r (örne?in, "Kesinlikle kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle kat?l?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Gebeler (Kad?nlar)

Ya? Grubu: Üreme ça??ndaki yeti?kin kad?nlar (Genellikle 18-49 ya? aras? gebeler).

Popülasyon Detaylar?: Gebelik sürecinin farklı trimesterlar?ndaki kad?nlar. Çal??man?n detaylar? için Evcili ve Da?lar (2019) makalesine ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lara do?rudan uygulan?r ve gebelikte ilgili çe?itli risk senaryolar? veya endi?eler hakk?ndaki alg?lar?n? ifade etmeleri istenir. Puanlama, genellikle toplam bir risk alg?s? skoru veya alt boyut skorlar? üzerinden yap?l?r; yüksek skorlar yüksek risk alg?s?na i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Gebelik, Maternal Sa?l?k, Risk Alg?s?, Perinatal Psikoloji, Psikososyal De?erlendirme, Cronbach Alfa, Ölçek Uyarlamas?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Funda Evcili

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: fundaevcili@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Funda Evcili (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? tarihteki kurumsal adresi)

makalede mevcuttur).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Test Yolu (Uyarılma): 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya daha ileri araştırmalarda kullanılması için sorumlu yazar Funda Evcili ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin alınması zorunludur.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [gebelikte-risk-algisi-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.17826/cumj.554151)

Kaynaklar

Evcili, F., ve Dağlar, G. (2019). Gebelikte Risk Algısı Ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Çukurova Medical Journal*, 44(1), 211-222. <https://doi.org/10.17826/cumj.554151>

Gebelikte Risk Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sunulmamıştır. Maddeler için araştırmacılar Evcili ve Dağlar (2019) tarafından yayınlanan makaleye başvurmalıdır.